De praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bij de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen

NVRR DoeMee-onderzoek

Juni 2022

Colofon

Rekenkamercommissie Hillegom en Lisse
Postbus 200
2160 AE Lisse
http://www.rekenkamercommissie-hln.nl

Rekenkamercommissie Teylingen
Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
https://www.teylingen.nl/bestuur-en-organisatie/rekenkamercommissie

Deze rapportage is gebaseerd op het onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) door Pro Facto, bureau voor bestuurskundig en juridisch onderzoek, advies en onderzoek[1].

[1] NVRR DoeMee-onderzoek 2021 (Wet openbaarheid van bestuur), De praktijk van de Wob bij decentrale overheden- eindrapportage, Groningen, 23 februari 2022

1 Inleiding en onderzoeksaanpak 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Werkwijze 4
1.3 Onderzoeksvragen en -aanpak 5
1.4 Leeswijzer 6
2 Conclusies en aanbevelingen 7
2.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen 7
2.2 Conclusies 8
2.3 Aanbevelingen voor raad en college 9
3 Context en juridisch kader 10
3.1 inleiding 10
3.2 Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10
3.3 Wet open overheid (Woo) 11
4 Beleid en organisatie-inrichting 12
4.1 Inleiding 12
4.2. Informatie op verzoek (passieve openbaarmaking) 12
4.3 Informatie uit eigen beweging (actieve openbaarmaking) 13
5 Behandeling van Wob-verzoeken 14
5.1 Inleiding 14
5.2 Aantallen en kenmerken Wob-verzoeken 14
5.3 Toegankelijkheid 15
5.4 Indiening verzoek 15
5.5 Afhandeling verzoek 16
5.6 Uitzonderingsgronden en beperkingen 17
5.7 Afhandel- en beslistermijnen (incl. rechtsbescherming) 17
5.8 Leges/kosten 18
5.9 Openbaar maken van aan verzoeker verstrekte informatie 19
5.10 Bezwaar 19
6 Verantwoording aan de gemeenteraden 20
Bijlagen 21
Bijlage 1 Geraadpleegde documenten 21
Bijlage 2 Veel gebruikte afkortingen 23

Deel 1 De Kern

1 Inleiding en onderzoeksaanpak

1.1 Aanleiding

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is in mei 1980 in werking getreden. Desondanks is de uitvoering van de wet geen bekend onderwerp van rekenkameronderzoek. De focus ligt in meer recente onderzoeken meer op geheimhouding op grond van de Gemeentewet. Dat is bijzonder gelet op het grote belang van openbaarheid voor een 'goede en democratische bestuursvoering'. En ook gelet op de problemen die er rond openbaarheid van overheidsinformatie regelmatig zijn. Die problemen zijn van verschillende aard en orde. In het verleden leken de verzoekers om openbaarmaking vooral een financieel belang voor zichzelf te hebben[2] , waardoor overheden extra kosten hadden. En het kost overheden ook vaak moeite om de uitvoering van de Wob goed op orde te krijgen. Er blijken grote verschillen te zijn tussen overheidsorganisaties. Daarbij speelt een rol of binnen de organisatie specifieke kennis over de Wob aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van een Wob-functionaris. Ook de aanwezigheid van werkinstructies die aangeven hoe met een Wob-verzoek moet worden omgesprongen is van belang. Er zijn dus veel factoren van invloed op de wijze waarop de behandeling van Wob-verzoeken in de praktijk functioneert. Dit landelijke onderzoek wil die factoren achterhalen. Voor de Rekenkamercommissie Hillegom en Lisse en de Rekenkamercommissie Teylingen was dit aanleiding om mee te doen aan dit onderzoek.

De Wob kent twee vormen van openbaarheid: passieve openbaarheid oftewel openbaarheid op verzoek en actieve openbaarheid oftewel openbaarheid op initiatief van de overheid. De opvolger van de Wob, de Wet open overheid (Woo), die per 1 mei 2022 in werking is getreden verandert niet veel aan de regels over openbaarheid op verzoek. Dat is anders als het gaat om de actieve openbaarheid. De Woo stelt actieve openbaarmaking van bepaalde overheidsinformatie verplicht.

De komst van de Woo is een goed moment om de balans op te maken. In dit onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van de Wob, wordt daarom ook bezien hoe het op dit moment staat met de actieve openbaarheid om vast te kunnen stellen of overheden klaar zijn voor de komst van de Woo.

1.2 Werkwijze

Onze Rekenkamercommissies hebben deze rapportage gebaseerd op het DoeMee-onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamerscommissies (NVRR) van 2021 over de Wob. Omdat het onderzoek van Pro Facto meer de landelijke resultaten beschreef hebben we een verdiepende rapportage opgesteld voor onze drie gemeenten. Aan het onderzoek deden in totaal 93 Rekenkamers en Rekenkamercommissies[3] mee. Van deze 93 RK(C)'s waren 83 gemeentelijke RK(C)'s. Het onderzoek vond plaats van medio april 2021 tot en met februari 2022.

HLTsamen voert de Wob uit voor de drie gemeenten, daarbij wordt gebruik gemaakt van een gemeenschappelijke werkwijze. In dit rapport spreken we daarom ook over HLTsamen.

---

[2] Wet dwangsom en beroep. De dwangsomregeling is in 2016 uit de Wob verdwenen

[3] Rekenkamers en Rekenkamercommissies korten we in dit onderzoek af als RK(C)'s

1.3 Onderzoeksvragen en -aanpak

De centrale onderzoeksvraag van het onderzoek van Pro Facto luidt:

> Hoe geven de decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid straks gaat stellen?

Deze onderzoeksvraag leidt tot de volgende deelvragen.

1. Hoe hebben de decentrale overheden de afhandeling van Wob-verzoeken beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?
2. Tot welke resultaten heeft dit geleid?
3. In hoeverre gebeurt afhandeling van Wob-verzoeken rechtmatig?
4. Hoe wordt informatie openbaar gemaakt over de uitkomsten van besluiten op afzonderlijke Wob-verzoeken?
5. Hoe worden volksvertegenwoordigers geïnformeerd over Wob-verzoeken?
6. Hoe is actieve openbaarmaking van informatie beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?
7. Hoe verhouden de antwoorden op vraag 1 t/m 6 zich tot de eisen die de Wet open overheid straks gaat stellen?

Het onderzoek is uitgevoerd onder 93 decentrale overheden; acht provincies, twee waterschappen en 83 gemeenten. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn de volgende onderzoeksmethoden ingezet:

- Negen interviews door Pro Facto: met medewerkers van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG), behandelaars van Wob-verzoeken van zowel provincies, een waterschap als gemeenten, een advocaat en een journalist
- Documentenstudie: Bij aanvang van het onderzoek is aan de drie gemeenten gevraagd de van belang zijnde documenten aan te leveren. Omdat het beleid eenduidig is, zijn de documenten voor de drie gemeenten gezamenlijk aangeleverd.
- Dossierstudie[4]: De drie gemeenten hebben alle drie afzonderlijk tien complete dossiers over afgehandelde Wob-verzoeken uit de periode 2018-2020 aangeleverd. Pro Facto heeft gevraagd om de dossier te spreiden over verschillende kenmerken, zoals bestuursorgaan, type verzoeker en onderwerp van het verzoek.
- Vragenlijstonderzoek
    - kwantitatieve aspecten: denk hierbij aan het aantal (en bij welk bestuursorgaan) ingediende verzoeken, het aantal toekenningen, het aantal afwijzingen, de doorlooptijden en het aantal bezwaarschriften.
    - beleidsmatige aspecten: Deze vragenlijst is voor de drie gemeenten gezamenlijk een keer ingevuld. Hierin is gevraagd naar de aan- of afwezigheid van beleid en interne werkinstructies, de manier waarop een Wob-verzoek kan worden ingediend en de ambtelijke capaciteit die beschikbaar is voor de afhandeling van Wob-verzoeken, de wijze van openbaarmaking en verantwoording aan samenleving en volksvertegenwoordiging en de inrichting van de actieve openbaarmaking.

[4] De beide Rekenkamercommissies hebben hiervoor een gegevensleveringsovereenkomst getekend

- Websiteonderzoek: van alle deelnemende overheden is de website geraadpleegd op de aanwezigheid van informatie over de Wob.
- Jurisprudentieonderzoek: Via rechtspraak.nl zijn de op de onderzoeksperiode betrekking hebbende gepubliceerde uitspraken in (hoger) beroepzaken en voorlopige voorzieningen voor alle deelnemende overheden geraadpleegd.
- Focusgroepen met volksvertegenwoordigers: In drie afzonderlijke bijeenkomsten is gesproken met leden van raden, statenleden en leden van het algemeen bestuur. Zij zijn bevraagd over hun bekendheid met de uitvoering van de Wob bij hun overheid en over de informatievoorziening daarover in hun richting.

Naast bovenstaande is door onze Rekenkamercommissies bij het opstellen van deze rapportage nog een verificatiegesprek gevoerd.

Analyse, rapportage en factsheets

Pro Facto heeft één landelijk onderzoeksrapport opgesteld en meerdere factsheets. Elke overheidsorganisatie heeft een eigen factsheet ontvangen, we ontvingen afzonderlijke factsheets voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen. Daarnaast heeft Pro Facto één factsheet opgesteld met informatie van alle deelnemers en één factsheet met informatie van alle deelnemende gemeenten.

Onze Rekenkamercommissies hebben op basis van dit onderzoek deze eigen verdiepende rapportage opgesteld specifiek voor Hillegom, Lisse en Teylingen. Voor het vergelijken van de gegevens van de drie gemeenten met andere organisaties is gebruik gemaakt van de factsheet voor alle deelnemers en van de drie afzonderlijke factsheets van de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen.

Ambtelijk en bestuurlijk wederhoor

De ambtelijke organisatie is in de gelegenheid gesteld om de factsheets te checken op feitelijke onjuistheden.

Nadat conclusies en aanbevelingen zijn opgesteld door de Rekenkamercommissies volgt het bestuurlijk wederhoor.

1.4 Leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee delen. In deel 1, de Kern, staat de onderzoeksaanpak, de beantwoording van de onderzoeksvragen, de conclusies en aanbevelingen .

In deel 2 beschrijven het beleid en de uitvoering. In hoofdstuk 3 beschrijven we de context van de Wob en de in aantocht zijnde Woo. Het vierde hoofdstuk neemt de lezer mee in het Wob-beleid en de organisatorische inrichting bij de overheden. Hoofdstuk 5 beschrijft de wijze waarop de Wob uitgevoerd wordt waar het gaat om informatie op verzoek. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de verantwoording aan de gemeenteraad.

2 Conclusies en aanbevelingen

2.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

In het NVRR DoeMee-onderzoek stond de volgende hoofdvraag centraal:

> *Hoe geven de decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid straks gaat stellen?*

In deze paragraaf maken we de vertaling naar het beleid in onze gemeenten en de uitvoering door HLTsamen. Hieronder vindt u de antwoorden van onze Rekenkamercommissies op de onderzoeksvragen op basis van de gemaakte verdieping.

1. *Hoe hebben de decentrale overheden (Hillegom, Lisse en Teylingen) de afhandeling van Wob-verzoeken beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?*

   De drie gemeenten hebben geen schriftelijk beleid voor het beoordelen van Wob-verzoeken. Ze hebben wel een interne werkinstructie. De Wob-verzoeken werden bij de drie gemeenten behandeld door een combinatie van de Wob-functionaris, juristen, communicatie en de vakafdeling(en) waar de informatie zich bevindt. Afhankelijk van het verzoek variëren rol en inbreng.

   Bij de drie gemeenten komt een Wob-verzoek binnen bij de afdeling Digitale Informatievoorziening (DIV) is. Op die afdeling wordt het verzoek doorgeleid naar de vakafdeling, die het verzoek behandelt, waarbij gebruik gemaakt wordt van expertise van de Wob-functionaris, juristen en communicatie. De vakafdeling is verantwoordelijk voor het proces.

   Op het vlak van actieve openbaarmaking hebben de drie gemeenten net als voor de behandeling van Wob-verzoeken geen beleid vastgesteld. In de werkinstructie staat specifiek opgenomen dat die niet gaat over actieve openbaarmaking.

2. *Tot welke resultaten heeft dit geleid?*

   Hieronder worden een aantal feitelijke bevindingen beschreven, waarvan de precieze oorzaak niet nader is onderzocht.

   De drie gemeenten ontvingen minder Wob-verzoeken dan de gemeenten gemiddeld in Nederland. In de onderzochte periode werden bij de drie gemeenten geen bezwaren ingediend.

   De drie gemeenten hebben elk een gemiddelde doorlooptijd die korter is dan het gemiddelde uit dit onderzoek.

   Uit de dossierstudie van de drie gemeenten blijkt dat geen onnodige drempels voor de Wob-verzoeker werden opgeworpen.

   Wel is bij de drie gemeenten het indienen van een Wob-verzoek als moeilijk beoordeeld door Pro Facto. Dit komt omdat het indienen alleen per brief mogelijk is.

Daarnaast is de informatie op de websites over de Wob summier. De teksten over de Wob waren redelijk toegankelijk, leesbaar en begrijpelijk.

3. *In hoeverre gebeurt afhandeling van Wob-verzoeken rechtmatig?*

   Op de website stond expliciet vermeld dat Wob-aanvragen alleen per fysieke post mochten worden ingediend. Dit is niet conform de regels omdat Wob-verzoeken ook mondeling kunnen worden ingediend.

   De uitzonderingsgronden van de Wob worden (in de dossiers waarin we dit konden beoordelen) veelal goed toegepast, ook al is de motivering van de besluiten vaak nog wel wat algemeen. Motivering bij het niet bestaan van documenten is in een aantal gevallen ook matig of onvoldoende.

   Voor de rest van het proces zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

4. *Hoe wordt informatie openbaar gemaakt over de uitkomsten van besluiten op afzonderlijke Wob-verzoeken?*

   HLTsamen had tot 1 mei 2022 geen beleid of werkinstructies voor actieve openbaarmaking. Aan de actieve openbaarheid werd slechts zeer beperkt invulling gegeven.

   Tot 1 mei 2022 werd informatie die was opgevraagd naar aanleiding van een Wob-verzoek niet openbaar gemaakt.

5. *Hoe worden volksvertegenwoordigers geïnformeerd over Wob-verzoeken?*

   De gemeenteraden worden niet geïnformeerd over de afhandeling van Wob-verzoeken, met bijvoorbeeld een periodieke rapportage.

6. *Hoe is actieve openbaarmaking van informatie beleidsmatig en organisatorisch vormgegeven?*

   Tot 1 mei 2022 besteedden de drie gemeenten hier weinig tot geen aandacht aan. Er is geen beleid voor actieve openbaarmaking aangetroffen bij dit onderzoek.

7. *Hoe verhouden de antwoorden op vraag 1 t/m 6 zich tot de eisen die de Wet open overheid straks gaat stellen?*

   De drie gemeenten zijn aan de slag gegaan met de Woo en ze voldoen op dit moment aan de basisverplichtingen. De actieve openbaarmaking vraagt nog de nodige inspanningen. Deels wordt hierbij ook gewacht op de rijksoverheid. Het onderdeel van actieve openbaarmaking was bij de Wob nog niet goed uitgewerkt, en moet nu bijna van begin af worden opgezet.

2.2 Conclusies

1. De drie gemeenten hadden noch een (bestuurlijk) beleid voor de afhandeling van Wob-verzoeken noch een beleid voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Aan de actieve openbaarheid met betrekking tot Wob-verzoeken werd vrijwel geen invulling gegeven. Met de Woo moet dat veranderen. De Woo geeft meer actieve openbaarheidsplichten, waardoor op dat deel van de informatieverstrekking meer accent moet liggen.

2. Bij de drie gemeenten wordt niet periodiek gerapporteerd aan de raad en het college over de informatievoorziening rondom de afhandeling van Wob-verzoeken (bijvoorbeeld over vorm, frequentie en moment).
3. De informatievoorziening op de websites voor het indienen van een verzoek is beoordeeld als matig en ook de leesbaarheid en hulpvaardigheid kan beter. Daarnaast ontbreekt er informatie over het mondeling indienen van een verzoek en over afhandeltermijnen.
4. De motivering van besluiten over de weigeringsgronden en bij het niet bestaan van documenten is niet altijd volledig.
5. De rol van de Wob-functionaris kan steviger worden vormgegeven, waardoor expertise en het lerend effect worden vergroot. De inmiddels gekozen invulling van de Woo-coördinator geeft hiertoe handvatten.
6. De Wob is in de drie gemeenten de afgelopen jaren op praktische wijze uitgevoerd. Wob-verzoeken zijn sneller dan gemiddeld afgehandeld (de oorzaak daarvan is niet onderzocht), waar nodig is verduidelijking gezocht. De afhandeling van de Wob verzoeken hebben niet geleid tot bezwaren en klachten.

2.3 Aanbevelingen voor raad en college

De conclusies leiden tot de volgende aanbevelingen voor raad en college:

1. Maak afspraken tussen raad en college over de uitgangspunten en uitvoering voor de Woo. Openbaarheid is immers een belangrijk uitgangspunt van onze democratie; het is een belangrijke taak van de gemeenteraad om dit te controleren en daarvoor de nodige kaders te stellen.
2. Maak afspraken over rapportage aan de raad en college van de beleidsuitvoering.
3. Zorg voor goede informatievoorziening aan de inwoners door duidelijke informatie op de website over mondeling indienen van een Woo verzoek en afhandeltermijnen.
4. Zorg voor goede motivering van besluiten op basis van weigeringsgronden en bij het niet bestaan van documenten.
5. Geef de Woo-coördinator een stevige positie in de afhandeling van Woo verzoeken, zodat expertise en leereffecten geborgd worden.

Deel 2 Beleid en uitvoering

3 Context en juridisch kader

3.1 inleiding

In de Grondwet staat dat ‘De overheid betracht bij de uitvoering van haar taak openbaarheid volgens regels bij de wet te stellen. De Wob geeft hieraan invulling: transparantie van het overheidsbestuur.

3.2 Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

De Wob op hoofdlijnen

De Wob geeft ieder de mogelijkheid om informatie op te vragen over een bestuurlijke aangelegenheid. Er kan alleen informatie wordt opgevraagd als die informatie is vastgelegd in documenten. Een document kan van alles zijn: een schriftelijk document, maar ook elektronisch vastgelegde informatie (zoals WhatsApp, e-mail en sms) op een USB-stick, harde schijf of in de cloud.

De wet kent zowel uitzonderingsgronden als beperkingen, oftewel hiermee wordt vastgelegd wanneer openbaarmaking achterwege kan blijven. Een voorbeeld is persoonlijke beleidsopvattingen vastgelegd in een document ten behoeve van intern beraad. Andere weigeringsgronden betreffen ‘bedrijfs- en fabricagegegevens’ en ‘het belang van inspectie controle en toezicht door bestuursorganen’.

Actieve en passieve openbaarheid

De Wob maakt een belangrijk onderscheid tussen ‘actieve’ en ‘passieve’ openbaarheid. Overheden kunnen ook informatie openbaar maken, bijvoorbeeld op hun website, in een informatieregister. Dit is actieve openbaarheid. Maar daarnaast moeten bestuursorganen reageren op een verzoek: de passieve openbaarheid. Voor actieve en passieve openbaarheid gelden dezelfde uitgangspunten, uitzonderingen en beperkingen.

De wet geeft voor potentiële gebruikers (zoals burgers, journalisten en wetenschappers) aan hoe informatie van de overheid kan worden verkregen. Daarnaast geeft de wet aan wanneer actief informatie moet worden gegeven en in hoeverre informatie op aanvraag moet worden verstrekt. Tot slot is er oog voor derden over wie de informatie kan gaan, de derde-belanghebbenden.

De actieve openbaarheid is slechts summier geregeld in de Wob. De passieve openbaarheid is verder uitgewerkt. In beide gevallen wordt informatie uiteindelijk openbaar gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met de uitzonderingsgronden en beperkingen. Deze uitzonderingsgronden zijn soms absoluut en soms relatief. Bij relatieve uitzonderingsgronden is een belangenafweging tegen het belang van het verstrekken van informatie (lees: het openbaarheidsbelang) noodzakelijk.

Vorm van een Wob verzoek

Een verzoeker kan zijn verzoek om openbaarmaking van informatie zowel mondeling als schriftelijk doen. Hij dient zijn verzoek in bij het bestuursorgaan waar de verzochte informatie aanwezig is. De verzoeker dient het belang van de bestuurlijke aangelegenheid, of het daarop betrekking hebbend document waarover de verzoeker informatie wenst te ontvangen, zo precies mogelijk te omschrijven. Indien dit niet lukt, dan moet het bestuursorgaan de verzoeker behulpzaam zijn bij het preciseren van zijn verzoek.

Het bestuursorgaan kan mondeling of schriftelijk reageren op het verzoek. Dit is afhankelijk van de manier van indienen, de uitkomst en of het informatie een derde betreft.

Termijnen

Het bestuursorgaan beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek om informatie. In ieder geval uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na de ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan het bestuursorgaan verlengen met maximaal vier weken. Voorwaarden zijn dat het bestuursorgaan dit schriftelijk bekendmaakt aan de verzoeker binnen de eerste vier weken. Als iemand anders dan de aanvrager gehoord wordt, dan mag het bestuursorgaan de termijn verlengen. Voor verzoeken die betrekking hebben op milieu-informatie gelden afwijkende termijnen.

Wijze van informatieverstrekking

Bij het bekendmaken van een positief besluit verstrekt het bestuursorgaan tegelijkertijd gevraagde informatie. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie in de vorm waarin de verzoeker dat wil tenzij dat niet gevergd kan worden.

3.3 Wet open overheid (Woo)

Initiatiefwetsvoorstel

De Woo is een initiatiefwet van GroenLinks en D66 uit 2012, die tot doel heeft om overheden en semi-overheden transparanter te maken en de Wob te vervangen. De Woo moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Dit voorstel is in 2016 aangenomen in de Tweede Kamer. Daarna werd de Woo aangepast om tegemoet te komen aan kritiek over de uitvoerbaarheid en de kosten van het eerdere voorstel. De Woo treedt per 1 mei 2022 in werking treden.

Van Wob naar Woo op hoofdlijnen

De Woo vindt een goede informatiehuishouding belangrijk om de doelen van de wet te bereiken. De Woo bevat daarom een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden, bepaalt dat er in de begroting en in de jaarlijkse verantwoording van elke gemeente een openbaarheidsparagraaf moet worden opgenomen en schrijft voor dat er maatregelen worden getroffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten.

Net als bij de Wob kan eenieder onder de Woo een verzoek doen om openbaarmaking van informatie. De systematiek van absolute en relatieve uitzonderingsgronden op basis waarvan de openbaarmaking van informatie kan worden geweigerd, blijft gehandhaafd. De Woo voegt wel een aantal nieuwe uitzonderingsgronden toe. Een belangrijk verschil met de Wob is dat bij de Woo de termijnen in algemene zin korter worden (vier weken met de mogelijkheid tot verdagen met maximaal twee weken). Bovendien kan een beslissing alleen nog verdaagd worden als de omvang of de gecompliceerdheid van de informatie een verlenging rechtvaardigt.

Bij de inwerkingtreding van de Woo is voorzien in specifiek overgangsrecht voor de verplichtingen op het gebied van het actief openbaar maken. Deze actieve openbaarheidsplichten van de Woo gelden alleen voor nieuwe documenten en gelden dus niet voor documenten van voor de inwerkingtreding. Ten aanzien van die documenten kan natuurlijk wel een verzoek om openbaarmaking worden ingediend.

4 Beleid en organisatie-inrichting

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk bespreken we hoe de uitvoering van de Wob er ‘op papier’ uitziet. We beschrijven hoe de Wob-verzoeken en actieve openbaarmaking van informatie beleidsmatig en organisatorisch is vormgegeven.

4.2. Informatie op verzoek (passieve openbaarmaking)

Beleid en werkinstructies

HLTsamen heeft net als de meeste betrokken overheden geen (bestuurlijk) beleid voor de afhandeling van Wob- verzoeken vastgesteld. Wel zijn er net als bij de meeste overheden werkinstructies voorhanden. Die geven vooral een interne vertaling van de wet gericht op het goede verloop van de uitvoering.

Indienen van een verzoek

Bij HLTsamen kunnen Wob-verzoeken schriftelijk worden ingediend (per brief), de elektronische weg is hiervoor afgesloten. Daarnaast is het mogelijk mondeling een verzoek te doen, dit wordt echter niet gemeld op de website. Voor de Woo wordt vanaf mei 2022 ook een elektronische mogelijkheid geboden.

Interne organisatie

Wob-verzoeken worden bij de drie gemeenten behandeld door een combinatie van de Wob-functionaris, juristen, communicatie en de vakafdeling(en) waar de informatie zich bevindt. Dat past in het landelijke beeld (59% van de overheden doet dit ook op deze wijze). Afhankelijk van het verzoek variëren rol en inbreng. Bij de drie gemeenten komt een Wob-verzoek binnen bij de afdeling Digitale Informatievoorziening (DIV) en DIV bekijkt in eerste instantie of een binnen gekomen verzoek om informatie een Wob-verzoek is. Op die afdeling wordt het verzoek doorgeleid naar de vakafdeling, die het verzoek behandelt, waarbij gebruik gemaakt wordt van expertise van de Wob-functionaris, juristen en communicatie. De vakafdeling is verantwoordelijk voor het proces. Bij HLTsamen is de tevredenheid ‘matig’ over de kennis en vaardigheden die beschikbaar zijn in de organisatie. Landelijk is 80% van de organisaties hierover juist wel tevreden.

Afhandeling Wob-verzoeken op papier

We hebben de werkinstructie getoetst op een aantal belangrijke normen en principes uit de Wob wat betreft de afhandeling van Wob-verzoeken.

Het uitgangspunt van de Wob is het algemeen belang van openbaarheid van informatie. Meer in het algemeen zijn ‘Open en duidelijk’ (transparant, goede informatieverstrekking, luisteren naar de burger, goede motivering) en ‘Eerlijk en betrouwbaar’ kernwaarden voor overheidshandelen. Deze waarden staan bijvoorbeeld in de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale ombudsman. Daarom heeft Pro Facto in het algemeen gekeken welke houding van bestuursorganen uit het beleid en/of de werkinstructies van de betrokken overheden blijkt; worden op papier geen onnodige drempels voor burgers opgeworpen om een Wob-verzoek in te dienen? Wekken deze documenten de indruk te willen traineren/ontmoedigen?

Op papier is dit bij HLTsamen samen naar behoren geregeld. Het uitgangspunt is openbaarheid. Er is een werkinstructie met daarin een duidelijk stappenplan. Een drempel bij het indienen van een

verzoek was dat het niet mogelijk was een verzoek digitaal of mondeling in te dienen. Bij implementatie van de Woo is dit inmiddels opgelost voor het digitaal indienen.

In het stappenplan van de Wob is aandacht voor zaken als verduidelijken/preciseren van het verzoek, het doorverwijzen en doorzenden en de wettelijke beslistermijnen.

4.3 Informatie uit eigen beweging (actieve openbaarmaking)

Op het vlak van actieve openbaarmaking hebben overheden net als voor de behandeling van Wob-verzoeken geen of nauwelijks beleid vastgesteld. Anders dan bij openbaarheidsverzoeken zijn er veelal ook geen werkinstructies of interne afspraken over actieve openbaarmaking. Ook HLTsamen heeft geen beleid of werkinstructies voor actieve openbaarmaking. Aan de actieve openbaarheid wordt slechts zeer beperkt invulling gegeven. Met de komst van de Woo moet dat veranderen. De Woo geeft meer actieve openbaarheidsplichten, waardoor overheden op dat deel van de informatieverstrekking meer accent moeten leggen.

5 Behandeling van Wob-verzoeken

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over de praktijk van de afhandeling van Wob-verzoeken In het vorige hoofdstuk hebben we geschetst hoe dit op papier (in beleid, werkinstructies en andere documenten) is geregeld; hierna beschrijven we hoe Wob-verzoeken daadwerkelijk worden afgehandeld.

5.2 Aantallen en kenmerken Wob-verzoeken

		Hillegom	Lisse	Teylingen	Gemiddelde alle gemeenten
2018		9	15	13	40
2019		10	10	12	41
2020		7	10	14	55
Gemiddeld		9	12	13	45

Gemeente Hillegom heeft met gemiddeld 9 Wob-verzoeken per jaar in de periode 2018-2020 het kleinste aantal Wob-verzoeken ontvangen. Gemeente Teylingen ontving gemiddeld jaarlijks de meeste Wob-verzoeken. Dit is nog steeds veel minder dan dat er jaarlijks gemiddeld per gemeente wordt ontvangen: 45. De gemeenten betreffen kleine tot zeer grote gemeenten, waarbij de G4 beduidend meer Wob-verzoeken ontvangt dan de overige gemeenten.

Bij een verdere onderverdeling blijkt 31% van de gemeenten tussen de 20 en 50 Wob-verzoeken hebben ontvangen tussen 2018 en 2020, net als de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen afzonderlijk. De landelijke trend dat het aantal Wob-verzoeken in deze periode gemiddeld jaarlijks toeneemt, is bij de drie gemeenten niet waar te nemen.

Achtergrond indieners

Bij alle drie de gemeenten is het overgrote deel van de indieners van een Wob-verzoek een burger. Daarnaast zijn er soms journalisten die een Wob-verzoek indienen. Landelijk zijn de burgers degene die de meeste verzoeken indienen (65%). Dit komt overeen met de drie gemeenten.

Verdeling over de bestuursorganen

Bij de drie gemeenten wordt het overgrote deel van de Wob-verzoeken ingediend bij het college. Dit komt overeen met het landelijke beeld.

Onderwerpen Wob-verzoeken

Bij de drie gemeenten betreft ruim meer dan de helft van de Wob-verzoeken het fysiek domein. Dit komt overeen met het landelijke beeld. Het fysiek domein beslaat ook een breed terrein aan onderwerpen en raakt aan (veranderingen in) de leefomgeving van mensen.

Analyse

Pro Facto geeft aan dat uit enkele interviews met ambtenaren blijkt dat zij ervaren dat Wob-verzoeken de laatste jaren groter en complexer worden. Ook geven sommige ambtenaren aan dat zij de Wob als lastig ervaren, omdat zij Wob-verzoeken naast hun andere werkzaamheden moeten afhandelen, de termijnen kort zijn en zij het Wob-regime als juridisch en ingewikkeld ervaren. Het ‘waarom’ achter de Wob, het belang van openbaarheid van informatie, sneeuwt daardoor mogelijk wat onder. We hebben niet kunnen vaststellen of dit voor HLTsamen ook het geval is.

5.3 Toegankelijkheid

Websiteonderzoek

De informatie op de website is bij de drie gemeenten nagenoeg hetzelfde. Daarom is de informatie op de website hetzelfde beoordeeld. De drie gemeenten scoren voldoende voor toegankelijkheid, oftewel na enkele keren (logisch) doorklikken vanaf de hoofdpagina. Voor de volledigheid van informatie over indienen en afhandelen van Wob-verzoeken op de website scoren de drie gemeenten een matig. Bij beide onderdelen scoren de drie gemeenten lager dan de meeste organisaties. Een hogere score wordt gegeven als uit de teksten behulpzaamheid naar de burger blijkt. In het verleden is er gekozen om weinig informatie op de websites te zetten om Wob-verzoekers met financiële motieven te ontmoedigen. Nadat de vergoeding (dwangsom) is afgeschaft, zijn de websites niet aangepast.

Dossierstudie

Uit de dossierstudie van de drie gemeenten blijkt dat geen onnodige drempels voor de Wob-verzoeker zijn opgeworpen. Deze conclusie geldt ook voor alle dossiers van de onderzochte organisaties.

Taalgebruik: begrijpelijkheid en leesbaarheid

De drie gemeenten scoren een voldoende voor het taalgebruik op de website. Dit is gelijk aan 17% van de organisaties. Het is beduidend lager dan de meeste organisaties die een goed (48%) of een zeer goed (15%) kregen. De laatste score wordt gegeven als de informatie wordt gebracht in volledige zinnen en vaktaal wordt vermeden en waarbij de meeste begrippen en afkortingen worden uitgelegd.

5.4 Indiening verzoek

De wijze van indienen van een Wob-verzoek

De Wob staat het verzoekers toe om een verzoek schriftelijk of mondeling in te dienen. Bij de drie gemeenten wordt het indienen van een Wob-verzoek als moeilijk beoordeeld door Pro Facto. Dit komt omdat het digitaal indienen niet mogelijk is. Dit geldt voor 20% van de overheden. Met de implementatie van de Woo wordt de mogelijkheid om digitaal in te dienen nu wel geboden, mondeling indienen wordt niet actief aangeboden op de website.

Wel of geen Wob-verzoek

Bij de drie gemeenten bekijkt de afdeling Digitale Informatievoorziening (DIV) in eerste instantie of een binnen gekomen verzoek om informatie een Wob-verzoek is. Bij behandeling door de vakafdeling wordt met behulp van het stappenplan in de werkinstructie bepaald of dit ook zo is.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen een Wob-verzoek en andere informatie verzoeken. Dit blijkt op papier niet altijd goed te gaan. De drie gemeenten beschouwden bijvoorbeeld een verzoek waarbij het gaat om informatieverstrekking aan alleen de verzoeker zelf, wel als Wob-verzoek, terwijl dat geen Wob-verzoek is. De drie gemeenten vragen soms bij de verzoeker na of conclusie of het wel of geen Wob-verzoek is, klopt. Dit zou eigenlijk bij elk verzoek moeten worden gedaan.

5.5 Afhandeling verzoek

Preciseren verzoek

In de Wob staat dat als een verzoek te algemeen geformuleerd is, het bestuursorgaan zo snel mogelijk vraagt om het verzoek te preciseren en bij die precisering behulpzaam is.

Bij de drie gemeenten bevat de website hierover niet of nauwelijks informatie, net als bij 89% van de onderzochte overheden. In de praktijk blijkt dat de medewerkers de werkinstructies volgen waarin staat dat ze een preciseringsgesprek aanbieden. Dit past ook in het landelijk beeld.

Inwilliging tenzij uitzonderingsgrond of beperking

Alleen de expliciet in de Wob opgenomen weigeringsgronden mogen betrokken worden bij de beoordeling van de op het verzoek betrekking hebbende documenten. Andere overwegingen kunnen het niet openbaar maken van informatie niet rechtvaardigen.

64% van de websites van de overheden bevat onvoldoende informatie over dit verplichte beoordelingskader. De websites van de drie gemeenten bevatten, net als 34% van de onderzochte organisaties wel de juiste informatie hierover.

Doorverwijzing en doorzending

Als de gevraagde gegevens zijn opgenomen in een document dat in bezit is van een ander bestuursorgaan moet de verzoeker worden doorverwezen naar dat andere bestuursorgaan. Op de websites van de betrokken overheden (net als op de websites van onze drie gemeenten) staat hierover geen of nauwelijks informatie.

Als het Wob verzoek gaat over gegevens die ook berusten bij een ander bestuursorgaan, dan behandelen de drie gemeenten het verzoek zelf en wordt een zienswijze gevraagd over de openbaarmaking aan dat bestuursorgaan.

Milieu-informatie

Voor verzoeken om/openbaarmaking van milieu-informatie gelden als gevolg van het Verdrag van Aarhus en Europese richtlijnen bijzondere (strengere) regels, voor de weigeringsgronden en beslistermijnen. Bij de 30 casussen van de drie gemeenten was er in geen van de onderzochte casussen sprake van vragen over milieu-informatie. Bij de drie gemeenten wordt hier ook niet specifiek naar gekeken. Het landelijk beeld is dat overheden niet goed op de hoogte zijn van de specifieke regels die voor milieu-informatie gelden.

Artikel 10 Europees Verdrag over de Rechten van de Mens (EVRM)

Artikel 10, eerste lid, EVRM over de vrijheid van meningsuiting beschermt onder meer het recht op vrije nieuwsgaring. Bij de drie gemeenten wordt niet specifiek gecheckt of dit artikel van toepassing is. Dat past in het landelijke beeld. Landelijk is er in slechts vier (minder dan 1%) van de bestudeerde dossiers zichtbaar gecheckt of artikel 10 EVRM van toepassing is, terwijl dit bij in elk geval 118 dossiers (13%) aan de orde was omdat de verzoeker een journalist, ngo of belangengroep was. In geen van de dossiers heeft de verzoeker expliciet een beroep gedaan op artikel 10 EVRM. In Lisse waren er overigens drie dossiers waar een journalist/onderzoeker aanvrager was.

Besluiten op Wob-verzoek

Uit de kwantitatieve vragenlijst blijkt dat ongeveer de helft (47%) van de in 2018-2020 ingediende Wob-verzoeken helemaal ingewilligd is, 13% is helemaal afgewezen, bijna een kwart (23%) is voor een deel afgewezen. Vijf procent van de verzoeken zijn volgens de betrokken organisaties buiten

behandeling gesteld. De drie gemeenten gebruiken eenzelfde indeling. Bij alle drie de gemeenten wordt er zelden een Wob-verzoek geheel buiten behandeling gesteld. In de onderzochte periode 2018-2022 is dit eenmaal gebeurd.

Zoeken naar documenten

Landelijk wordt in ca. 85% van de bekeken dossiers waar gevraagd wordt naar specifieke documenten voldoende tot goed gemotiveerd dat een document waarom is verzocht niet bestaat. Uit de onderzochte dossiers blijkt echter niet hoe naar de documenten is gezocht. Bij de drie gemeenten verschilt de motivering per dossier. Bij 7 dossiers is dit voldoende onderbouwd, bij drie dossiers matig en in 1 dossier onvoldoende, naar oordeel van de onderzoekers.

Betrekken derde belanghebbende(n)

Bij de drie gemeenten en de meeste andere overheden wordt nagegaan of er derden zijn die mogelijk bedenkingen kunnen hebben bij verstrekking van een document waarom is verzocht. Als dat het geval is worden deze derden ook meestal om een zienswijze gevraagd op het openbaarheidsverzoek.

5.6 Uitzonderingsgronden en beperkingen

Algemeen

De Wob kent twee soorten weigeringsgronden voor het verstrekken van informatie.

1. Absolute weigeringsgronden, bijvoorbeeld bijzondere persoonsgegevens. Hierbij blijft de verstrekking van die informatie altijd achterwege
2. Relatieve weigeringsgronden, bijvoorbeeld onevenredige bevoordeling of benadeling van personen of organisaties. Zijn deze gronden aan de orde, dan moet het bestuursorgaan een belangenafweging maken of het genoemde belang opweegt tegen de openbaarheid van informatie.

De websites van de drie gemeenten bevatten geen of nauwelijks informatie over deze uitzonderings-gronden en beperkingen. Dit geldt evenzo voor 59% van alle organisaties.

Analyse

Bij de drie gemeenten is per gemeente bij de 10 doorgenomen dossiers minstens 3 keer en maximaal 6 keer een of meerdere weigeringsgronden uit de artikelen 10 en 11 Wob toegepast. Deze gronden zijn vaak correct toegepast en gemotiveerd. Bij een enkel dossier is de toepassing of motivatie onvoldoende of matig.

Pro Facto geeft aan dat een aandachtspunt is het weglakken van informatie. In een aantal dossiers bleek deze informatie toch nog te lezen als gevolg van de gekozen manier van weglakken. Dit probleem deed zich niet voor bij de drie gemeenten.

Tot slot valt op dat geheimhouding op grond van de Gemeentewet regelmatig in de weg staat bij openbaarmaking van informatie. Ook hier is motivering een aandachtspunt, net als bij bijvoorbeeld het doen van onderzoek naar de aanwezigheid van documenten.

5.7 Afhandel- en beslistermijnen (incl. rechtsbescherming)

Elk bestuursorgaan moet in principe binnen vier weken beslissen op een ingediend verzoek. Deze termijn mag één keer met vier weken verlengd worden. Als er gevraagd wordt om zogenoemde milieu-informatie geldt dat de termijnen korter zijn, namelijk tweemaal twee weken.

Algemene indruk

Op de drie websites staat geen of nauwelijks informatie over deze beslistermijnen van de Wob. Dit geldt tevens voor 27% van de organisaties. Bij 46% van de organisaties staat de juiste informatie hierover op de website.

Alle drie de gemeenten verdagen de beslistermijn bij een Wob-verzoek standaard met vier weken. Dit doet 81% van de overheden ook altijd.

Vragenlijstonderzoek en dossierstudie

Bij de onderzochte dossiers van de drie gemeenten is niet altijd tijdig gereageerd. Bij Lisse en bij Hillegom was een reactie te laat. Daarnaast is bij Hillegom bij een ander dossier niet bekend of op tijd is gereageerd omdat de verzenddatum niet teruggevonden is in het dossier. Bij Teylingen is bij drie dossiers te laat gereageerd. Dit beeld van de drie gemeenten is een positiever beeld dan bij alle organisaties, daar is in 34% van de dossiers niet binnen vier weken beslist.

In de periode 2018-2020 was de gemiddelde doorlooptijd van indiening van het Wob-verzoek tot het besluit op het verzoek bij Lisse 4 weken, bij Hillegom en Teylingen 5 weken. De drie gemeenten reageren sneller dan het gemiddelde want landelijk bedraagt de gemiddelde doorlooptijd van indiening van het Wob-verzoek tot besluit 5,7 weken.

De drie gemeenten schorten niet vaak de termijn op. Dit gebeurt alleen als het contact over het Wob-verzoek per post gebeurt, dan schorten ze de termijn op met een hersteltermijn. 21% van de overheden schort de termijn op 60% doet dit net als de drie gemeenten soms, afhankelijk van de context.

5.8 Leges/kosten

De Wob geeft de centrale overheid een grondslag voor het in rekening brengen van een vergoeding voor het afhandelen van een Wob-verzoek.

De drie gemeenten rekenen op basis van de legesverordening kosten indien de aanvrager de gevraagde Wob-documenten op papier wilt ontvangen. De kosten bedragen € 0,50 per pagina. Dit komt niet vaak voor, digitaal aanleveren volstaat vaak en dat is gratis. Volgens de vragenlijst rekenen 49% van de overheden kosten voor verstrekkingen op grond van de Wob op basis van de legesverordening. Op de websites staat geen informatie vermeld over mogelijke kosten. Dit komt overeen met het landelijke beeld. Op 65% van de bekeken websites staat geen of nauwelijks informatie over heffing van leges/kosten voor Wob-verstrekkingen.

5.9 Openbaar maken van aan verzoeker verstrekte informatie

De drie gemeenten rapporteren nooit openbaar (bijvoorbeeld op de website) over besluiten op Wob-verzoeken, geven ze aan de in de vragenlijst. Toch staat op de site van gemeente Lisse dat de informatie van de Gewoonste Zaak omdat het bestand te groot is, niet gepubliceerd is. De informatie kan wel via mail opgevraagd.

Het feit dat de drie gemeenten nooit openbaar rapporteren over besluiten op Wob-verzoeken komt overeen met het landelijke beeld, waar 72% van de overheden niet openbaar rapporteren over besluiten op Wob-verzoeken.

De drie gemeenten voldoen ondertussen aan de basisverplichting: een Woo-coordinator en een kanaal om een Woo-verzoek in te dienen. Op 11 mei jl. is het eerste officiële Woo-verzoek ingediend. Er waren al Woo-verzoeken omdat alle Wob-verzoeken die nog niet afgehandeld waren op 1 mei, automatisch als Woo-verzoek moeten worden behandeld. Daarnaast hebben ze de teksten op de websites aangepast naar de Woo. Ze hebben tevens de informatie uitgebreid, waardoor er nu meer informatie op de website staat.

HLTsamen wacht op dit moment op de rijksoverheid voor het openbaar maken van de gevraagde 11 categorieën, het zogenoemde Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). Voor twee categorieën kan HLTsamen hiermee inmiddels wel aan de slag (collegebesluit en raadsbesluit). Het is nu wachten op PLOOI om hiermee verder te gaan.

Daarnaast plaatst HLTsamen informatie voor collega's op het intranet over de Woo. In het najaar worden sessies bewustwording en besluitvorming ingepland. De Woo- coördinator is voornemens alle teams te bezoeken om uitleg te geven over de Woo en aan te geven wat er van collega's verwacht wordt.

5.10 Bezwaar

Bij alle drie de gemeenten zijn in de periode 2018-2021 geen bezwaren ingediend. Dit is minder dan gemiddeld. Gemiddeld worden bij alle gemeenten 2-3 bezwaarschriften per jaar ingediend, en dit aantal stijgt licht. Het is belangrijk om voor bereid te zijn, mocht er een bezwaar worden ingediend. Op papier is dit goed geregeld. De drie gemeenten hebben een commissie bezwaren en klachten ingesteld. Dit is conform de landelijke lijn, 67% van de organisaties maakt gebruik van een externe adviescommissie.

Degene die bezwaar willen maken op een Wob-verzoek, konden bij de drie gemeenten niet terecht op de websites. Want op de website van de drie gemeenten stond geen of nauwelijks informatie over rechtsbescherming over bezwaar en evt. (hoger) beroep en voorlopige voorziening.

De commissie bezwaren en klachten heeft alle informatie nodig, ook als er informatie is weggelakt in de dossiers, om tot een advies of beslissing te komen. Dit gebeurt, volgens het beleid, ook bij HLTsamen. Dit is in lijn met de landelijke trend, 67% van de organisaties doet dit ook

6 Verantwoording aan de gemeenteraden

Uit de vragenlijst inhoud komt naar voren dat bij minimaal 73% van de overheden geen afspraken zijn gemaakt met de volksvertegenwoordiging over de informatievoorziening rondom de afhandeling van Wob-verzoeken (bijvoorbeeld over vorm, frequentie en moment).

Ook in onze drie gemeenten wordt niet gerapporteerd aan de gemeenteraden en colleges.

In de Woo is het wel een verplichting te rapporteren, dat wordt naar verwachting aan de jaarstukken toegevoegd.

Bijlagen

Bijlage 1 Geraadpleegde documenten

Opgesteld door Pro Facto

- NVRR DoeMee-onderzoek 2021 (Wet openbaarheid van bestuur), De praktijk van de Wob bij decentrale overheden-eindrapportage, herziene versie
- Factheet gemeenten herzien, Data vanuit het NVRR DOE MEE-ONDERZOEK 2021 over de Wob
- Factsheet alle deelnemers herzien, Data vanuit het NVRR DOE MEE-ONDERZOEK 2021 over de Wob
- Factsheet gemeente Hillegom herzien, Data vanuit het NVRR DOE MEE-ONDERZOEK 2021 over de Wob, datum: 23 februari 2022, status document: Definitieve versie na ambtelijk wederhoor
- Factsheet gemeente Lisse herzien, Data vanuit het NVRR DOE MEE-ONDERZOEK 2021 over de Wob, datum: 23 februari 2022, status document: Definitieve versie na ambtelijk wederhoor
- Factsheet gemeente Teylingen herzien, Data vanuit het NVRR DOE MEE-ONDERZOEK 2021 over de Wob, datum: 23 februari 2022, status document: Definitieve versie na ambtelijk wederhoor
- Factsheet operationalisering begrippen herzien, definitie/operationalisering van de bij het website-onderzoek en de dossier- en documentstudie gebruikte begrippen. Als er geen begrippen zijn gebruikt die operationalisering behoeven, zijn deze tabellen verwijderd.

Aangeleverd door Hillegom, Lisse, Teylingen of HLTsamen

- Notitie Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB), Werkorganisatie HLTsamen, september 2020 inclusief bijlage
- VNG stappenplan en stroomschema
- Powerpoint, Notitie Wet openbaarheid van bestuur, september 2020, gepresenteerd aan college en MT
- Overzicht websites
- CBP Richtsnoeren, publicatie- van persoonsgegevens op internet, december 2007
- CBP Richtsnoeren, Actieve openbaarmaking en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, augustus 2009
- Stappenplan behandeling Wob-verzoek
- Openbaarheid en publicatie bestuurlijke besluitvorming

Onderzochte Wob-dossiers Hillegom

- Wob-verzoek documenten livestreaming raadsvergaderingen en keuze NotuBiz
- Wob-verzoek nav verkeersoverlast op de Olympiaweg in Hillegom
- Wob verzoek m.b.t. aantal personen met een niet EU paspoort tussen de 15 en 18 jaar zich vanaf 1 januari 210 tot nu hebben ingeschreven in de gemeente Hillegom
- Wob verzoek m.b.t. WOZ en waarde-muterende factoren (stikstof, zonnepanelen etc.)
- Wob verzoek om alle documenten die ten grondslag liggen aan het besluit inzake mobile cameratoezicht in Hillegom
- Wob verzoek weidevogelrapportage Vosse- en Weerlanerpolder 2018
- Wob verzoek alle documenten van dossier 'Hillegom in beweging'

- Wob verzoek om alle documenten over besluit van gemeente Hillegom om live streaming van vergaderingen aan te bieden en de keuze voor het bedrijf NotuBiz
- Wob verzoek schriftelijk gestelde vragen 2009 van Groen Links over heiwerkzaamheden in de Vossepolder
- Wob verzoek over o.a. de bodemdalingskaart, schade door bodemdaling, de palenpest, windmolens en hoogspanningsmasten

Onderzochte Wob-dossiers Lisse

- Wob-verzoek ivm het achterhalen van de veroorzaker van een storing bij KPN op 14 april 2020 door netwerkschade Grachtweg 89 Lisse
- Wob-verzoek m.b.t. subsidies voor anti-racisme organisaties
- Wob-verzoek met de centrale onderzoeksvraag: hoeveel geheime documenten liggen er bij Nederlandse gemeenten?
- Wob-verzoek m.b.t. WOZ en waarde-muterende factoren (stikstof, zonnepanelen etc.)
- Wob-verzoek Mployment Housing BV m.b.t. zaak 63690 tijdelijke huisvesting van arbeidsimmigranten Heereweg 333 in Lisse
- Wob-verzoek inzake de paardenbak aan de Achterweg Zuid te Lisse
- Wob-verzoek om alle documenten over besluit van gemeente Lisse om live streaming van vergaderingen aan te bieden en de keuze voor het bedrijf NotuBiz
- Wob-verzoek over o.a. de bodemdalingskaart, schade door bodemdaling, de palenpest, windmolens en hoogspanningsmasten
- Wob-verzoek inzake de exploitatie van een speelautomatenhal en aanwezige speelautomaten in het pand van De Nachtegaal te Lisse
- Wob verzoek over plannen tot vestiging Dutch Green Inspiration Center in Lisse en fusie "bloemententoonstelling" met Kasteel Keukenhof tot Stichting Graaf Carel van Lynden

Onderzochte Wob-dossiers Teylingen

- Wob-verzoek verstrekking convenant inzake permanente bewoning Hoflee en het aantal pgb of pgo verleend met dit convenant of met regeling VROM
- Wob-verzoek inzake dossier TOV / Teylingen Ondernemers / Ondernemersfonds / College Teylingen / vrije ondernemers / Teylingen
- Wob-verzoek inzake advisering gebruikt bij uitvoering beleid inzake de Omgevingswet m.b.t. Stichting Dorp, Stad en Land
- Wob-verzoek ruimtelijke ordening - buitengebied: oneigenlijk gebruik bollengrond
- Wob-verzoek inzake advisering ondernemersfonds Teylingen
- Wob-verzoek buurtbewoners om alle stukken in relatie met de dak-en thuislozen opvang in de Boudewijn van der Beeststraat 17 Voorhout
- Wob-verzoek van Amstelkroon Vastgoed m.b.t. tijdelijke supermarkt Koetsiersweg 7 en Wasbeekerlaan 63 Warmond
- Wob-verzoek informatie project fietsroute rondje Kaag alle vergunningen en projecten en afspraak Carla Breuer en Kees van Velzen
- Wob-verzoek om alle documenten over besluit van gemeente Teylingen om live streaming van vergaderingen aan te bieden en de keuze voor het bedrijf NotuBiz
- Wob-verzoek m.b.t. WOZ en waarde-muterende factoren (stikstof, zonnepanelen etc.)

Bijlage 2 Veel gebruikte afkortingen

Awb	Algemene wet bestuursrecht
DIV	Digitale Informatievoorziening
NVRR	Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies
RIS	RaadsInformatieSysteem
RK	Rekenkamer
RKC	Rekenkamercommissie
RK's en RKC's	Rekenkamers en Rekenkamercommissies
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Wob	Wet openbaarheid bestuur
Woo	Wet openbaarheid overheid